

LBRIS | We know
Carlo Collodi

Pinocchio

Traducere de A. Buzescu

ROLCRIS

**Cum a găsit meșterul tâmplar Cireașă o bucată de lemn
care plângea și râdea ca un copil.**

-A fost odată...
— Un împărat! se vor grăbi să mă întrerupă micuții mei cititori.

— Nu, dragii mei copii, v-ați înșelat. A fost odată o bucată de lemn.

Nu era un lemn de mare preț, ci un lemn ca toate lemnele, din cele pe care iarna le punem în sobă, ca să facem focul și să încălzim odăile.

Nu știu cum s-a făcut, dar într-o bună zi, bucata asta de lemn s-a pomenit în prăvălia unui tâmplar bătrân pe care-l chema meșterul Anton, dar pe care lumea îl poreclise meșterul Cireașă, din pricină că avea nasul roșu și lustruit, ca o cireasă coaptă.

De-abia dădu cu ochii de bucata de lemn, și meșterului Cireașă începu să-i salte inima de bucurie și, frecându-și mâinile mulțumit, bolborosi cu vocea pe jumătate:

— Lemnul a sosit taman la vreme, am să fac din el un picior la o masă.

Zis și făcut. Puse numaidecât mâna pe bardă, ca să-l curețe de coajă și să-l subțieze, dar nu apucă bine să-i scoată

prima așchie, că rămase încremenit pe loc, deoarece auzise un glas pițigăiat, care începuse să strige:

— Nu da în mine, că mă doare!

Vă puteți lesne închipui cum a rămas bietul unchiaș, meșterul Cireașă.

Aruncă o privire speriată prin odaie ca să vadă dincotro venea vocea, dar nu văzu pe nimeni. Se uită sub masă, nimeni se uită într-un dulap care stătea veșnic închis, nimeni se uită în coșul cu răzătură și talaș, nimeni nu deschise ușa ca să dea o ochire în stradă, dar nimeni. Ei, atunci?

— Am înțeles! adăugă el îndată, râzând și scărpinându-și „peruca“, se vede că mi s-a părut. Haidem la lucru.

Și, după ce luă iarăși barda în mână, trase o lovitură zdăvăănă bucății de lemn.

— Aoleu! Cum mă doare! strigă văicărindu-se aceeași voce pițigăiată.

De rândul acesta, meșterul Cireașă rămase înlemnit, cu ochii ieșiți din cap de spaimă, cu gura căscată și cu limba scoasă de-un cot și mai bine.

După ce își veni puțin în fire, începu să îngâne, tremurând de frică:

— De unde o fi ieșit glasul ăla, care a strigat „aoleu“. Nu e nici țipenie de om. Nu cumva bucata asta de lemn a învățat să plângă și să miorläie ca un copil? Așa ceva nu-mi vine să cred. Lemnul, uite-l aici: e un lemn de ars în sobă, ca atâtea altele și, dacă îl pui pe foc, poți să-ți fierbi o oală cu fasole. Ori poate că s-o fi ascuns cineva înăuntru? Dacă e așa, atât mai rău pentru el. Îi arăt eu lui acum!

Și zicând acestea, apucă bucata de lemn cu amândouă mâinile și începu s-o lovească fără milă de pereții odăii.

Apoi se puse să asculte, ca să vadă dacă se mai vaită cineva. Așteptă două minute, nimic, cinci minute, nimic, zece minute, tot nimic!

— Am înțeles, zise el, căznindu-se să râdă și îndreptându-și peruca, se vede că mi s-a părut numai că aud un glas care să fi strigat „aoleo“! Haidem înapoi la lucru.

Și, deoarece îi intrase frica în oase, începu să cânte, ca să prindă nițel curaj.

Apoi, după ce puse jos barda, luă rindeaua, ca să subțieze și să netezească bucata cea de lemn, dar pe când dădea cu rindeaua în sus și în jos, auzi din nou același glas, care îi spuse râzând:

— Astâmpără-te! Astâmpără-te că mă gâdil!

De data aceasta, bietul meșter Cireașă căzu ca trăsnit. Când deschise ochii, se pomeni lungit la pământ. Fața lui părea schimbată cu totul, iar vârful nasului, din roșu cum era, se făcuse vânăt de groază.

Meșterul Cîrcașă dăruiește bucată de lemn prietenului său Geppetto, ca să-și facă o păpușă cu meșteșug care știe să joace, să mânuiască sabia și să se dea tumba.

În clipa aceea cineva bătu la ușă.

— Intră, îngână tâmplarul, fără să aibă putere să se scoale de jos.

Și iată că intră în prăvălie un unchiaș plăcut la înfățișare, pe care îl chema Geppetto, dar copiii din sat, când își puneau în gând să-l necăjească, îi ziceau „Mămăliguță“, din pricina perucii lui galbene, care semăna foarte mult cu mămăliga.

Geppetto era tare țâfnos. Vai și-amar dacă îi zicea cineva „Mămăliguță“! Se înfură ca un taur și nu era chip s-o scoți la cale cu el.

— Bună ziua, meștere Anton, zise Geppetto.

— Ce faci aici pe jos?

— Învăț furnicile să socotească.

— Frumoasă petrecere! Dar ce te-duce pe la mine, cumetre Geppetto?

— Ce să m-aducă? Părdalnicele de picioare. Uite ce, meștere Anton, am venit să-ți cer o favoare.

— La porunca dumitale, răspunse tâmplarul, sculându-se în genunchi.

— Azi-dimineată mi-a trăsнит prin cap o idee.

— S-o auzim.

— Mi-am pus de gând să-mi fac o păpușă de lemn; dar o păpușă cum nu e alta, o păpușă care să știe să joace, să mânuiască sabia și să se dea tumba. Cu păpușa asta vreau să colind lumea, ca să-mi câștig o bucată de pâine și oleacă de vin: ce zici?

— Bravo, „Mămăliguță“! strigă glasul cel pițigăiat, care nu se știa de unde vine.

Când a auzit că i se zice „Mămăliguță“, cumătrul Geppetto, de turbăciune, se făcu roșu ca un ardei și, întorcându-se către tâmplar, îi strigă înfuriat:

— De ce-ți bați joc de mine?

— Cine, eu?

— Pentru ce mi-ai zis „Mămăliguță“?

— Nu ți-am zis eu.

— D-apoi cine, eu? Dumneata mi-ai zis.

— Ba nu!

— Ba da!

— Ba nu!

— Ba da!

Și aprinzându-se din ce în ce mai tare, trecură de la vorbe la fapte, și, înșfăcându-se unul pe altul, s-au zgâriat cu unghiile, s-au mușcat cu dinții, s-au părut în lege.

Când s-a isprăvit chelfăneala, meșterul Anton se pomeni cu peruca galbenă a lui Geppetto în mână, iar

Geppetto băgă de seamă că ține în gură peruca cârlionțată a tâmplarului.

— Dă-mi înapoi peruca! strigă meșterul Anton.

— Dă-mi-o și tu pe a mea și să facem pace.

Și amândoi unchiașii, după ce fiecare își luă peruca, își strânseseră mâinile, jurându-și prietenie unul altuia, pentru toată viața.

— Și cum spunei, cumetre Geppetto, începu tâmplarul în semn de pace, cu ce pot să te slujesc?

— Mi-ar trebui o bucată de lemn din care să-mi fac păpușa mi-o dai?

Meșterul Anton, uimit de mulțumire, se repezi numai-decât să ia de pe laviță bucata cea de lemn, care îi pricinuisese atâta frică.

Dar când fu să i-o dea prietenului său, bucata de lemn se zvârcoli deodată și, alunecându-i din mâini, trase o lovitură zdravănă în țurloaiile bietului Geppetto.

— Ah! Așa știi dumneata, meștere Anton, să-ți dăruiești lucrurile? M-ai cotonogit!

— Îți jur că nu e vina mea!

— Nu cumva o fi a mea!

— Vina e a blestematului ăstuia de lemn...

— Știu că e a lemnului, dar dumneata mi l-ai aruncat peste picioare!

— Nu ți l-am aruncat eu!

— Mincinosule!

— Geppetto, nu mă batjocori, c-acuma îți zic „Mămăliguță“.

- Strigoiule!
- Mămăliguță!
- Vită încălțată!
- Mămăliguță!
- Maimuțoiul dracului!
- Mămăliguță!

Când auzi că-i zice „Mămăliguță“ pentru a treia oară, lui Geppetto i se făcu negru înaintea ochilor, se aruncă asupra tâmplarului, și o nouă păruială, mai zdravănă ca cea dintâi, se încinse între dânșii.

După ce se săturară bine de trântea, meșterul Anton se pomeni cu două zgârieturi de-a lungul nasului, iar celălalt cu doi nasturi lipsă la jiletcă. Socoteala astfel făcută, își strânseră mâinile, jurându-și din nou prietenie pentru toată viața unul altuia.

Apoi Geppetto își luă la subsuoară bucata de lemn și, mulțumind meșterului Anton, se întoarse șchiopătând acasă.

Geppetto, întors acasă, se apucă numaidecât să-și facă păpușa, pe care o botează cu numele de Pinocchio.

Întâile ștrengării ale păpușii.

Casa lui Geppetto se compunea dintr-o odăiță în pământ, luminată cu o ferestruică de sub scară. Mobila era nu se poate mai sărăcăcioasă: un scaun stricat, un pat ca vai de el și o măsuță hodorogită. În peretele din fund se afla o sobă, în care ardea focul, dar focul era numai zugrăvit, și lângă foc era zugrăvită o tingire care dădea în clocot și scotea niște aburi de-ai fi zis că sunt aburi adevărați.

Abia ajuns acasă, Geppetto luă repede uneltele și începu să-și facă păpușa mult-dorită.

„Ce nume să-i pun? se întrebă în sine Geppetto. Am să-i zic Pinocchio. Numele ăsta o să-i poarte noroc. Am cunoscut o familie întreagă care se chema așa: Pinocchio tatăl, Pinocchioaia mama, Pinoccheii copiii, și toți o duceau destul de bine. Cel mai bogat dintre ei era cerșetor.“

Și-acum, că găsisese numele păpușii lui, începu să lucreze cu nădejde și îi făcu mai întâi părul, apoi fruntea, apoi ochii.

După ce îi făcu ochii, mare îi fu mirarea când văzu că ochii păpușii se mișcau și se uitau țintă la el.

Geppetto, văzând că ochii îl privesc întruna, era cât p-aci să se înfurie și zise pe un ton cam supărat:

— Ochi de lemn, ce vă tot zgâiți așa la mine?

Nimeni nu răspunse.

Îi făcu apoi nasul; dar n-apucă să-l isprăvească bine, și nasul începu să crească: și cresc, și cresc, până ce în câteva minute ajunse un nas care părea că nu se mai sfârșește.

În zadar bietul Geppetto se trudea să-l mai scurteze cu cât îl tăia, cu atât nasul se făcea mai lung.

După nas îi făcu gura.

Dar gura nici nu era sfârșită bine și începu numaidecât să râdă și să-l îngâne.

— Încetează cu atâta râs! strigă Geppetto furios; așa ca și cum ar fi vorbit pământului.

— N-auzi să încetezi cu râsul? urlă el cu voce amenințătoare.

Atunci gura încetă să râdă, dar scoase toată limba afară. Geppetto, ca să nu-și piardă vremea degeaba, se făcu că nu bagă de seamă și își văzu înainte de lucru.

După gură îi făcu barba, apoi gâtul, apoi umerii, pântecul, brațele și mâinile.

De-abia sfârșise mâinile, și Geppetto simți că-i zboară peruca din cap. Se ridică și ce să vadă? Peruca lui galbenă în mâinile păpușii.

— Pinocchio, dă-mi îndărăt peruca!

Însă Pinocchio, în loc să i-o dea înapoi, și-o îndesă pe cap, până peste urechi, aproape să se înăbușească sub ea.

În fața unei asemenea îndrăzneli nemaipomenite și batjocoritoare, Geppetto deveni trist și gânditor, cum nu mai fusese în toată viața și, întorcându-se către Pinocchio îi spuse:

— Copil afurisit! Nici n-ai făcut bine ochi, și ai și început să nu-l respecti pe tatăl tău! Rău, băiete dragă, foarte rău!

Și își șterse o lacrimă.

Mai rămâneau de făcut picioarele. Când Geppetto le isprăvi și pe acestea, se pomeni deodată cu o lovitură de călcâi în vârful nasului.

„Așa îmi trebuie, își zise el în gând. Trebuia să mă aștept și la asta. Acum e prea târziu.“

Apoi luă păpușa de subsuori și o puse jos, pe pardoseala odăii ca s-o facă să umble.

Pinocchio avea picioarele amortite și nu știa să le miște, așa că Geppetto îl ducea de mână ca să-l învețe cum să facă pașii unul după altul.

Când i se dezmoțiră picioarele, Pinocchio începu să umble singur și să alerge de colo până colo prin odaie; dar când ajunse în dreptul ușii, se repezi în uliță și o luă la goană. Bietul Geppetto s-a luat în fugă după el fără însă ca să-l poată ajunge, căci împielitatul de Pinocchio sărea ca un iepure și, lovind cu picioarele în pietrele de pe drum, făcea un zgomot cât douăzeci de cizme soldățești.

— Puneți mâna pe el! Puneți mâna pe el! urla Geppetto, dar lumea de pe drum, văzând păpușa de lemn care fugea ca un cal, se oprea fermecată s-o privească și râdea, râdea, râdea cât o țineau puterile.